

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
FEBRUARI 2026

Innehåll

Prev-testet	s 03
Ultraljud i tidig graviditet	s 03
Amningsmottagning	s 03
Graviditetsregistret	s 04
Bevakningslistan	s 04
Ny adress-uppdaterade 'tacka nej blanketter'	s 04
Utrotningsprojektet	s 05
Klarälvssentrén stängd – Ny vägbeskrivning till operation och narkosbedömning	s 05
ID-handling	s 05
Behov av hela kompressionsstrumpbyxor eller kompressionsstrumpor klass 2 vid medicinska tillstånd	s 06
RS-immunisering Beyfortus	s 06
HKS	s 06
Klimakteriepodden	s 06
Diagnoskodning	s 07
Cosmic – Reminders	s 07
Information från psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård	s 07
Sänkt riktvärde för fluorid i dricksvatten	s 07
Aktuellt om amning	s 08
TRYGG i Värmland	s 09
Kalendarium	s 10

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna

Ansvarig utgivare: Maria Heggen, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se

010-831 70 03

Maria Heggen, Samordningsbarnmorska maria.heggen@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39

652 30 Karlstad

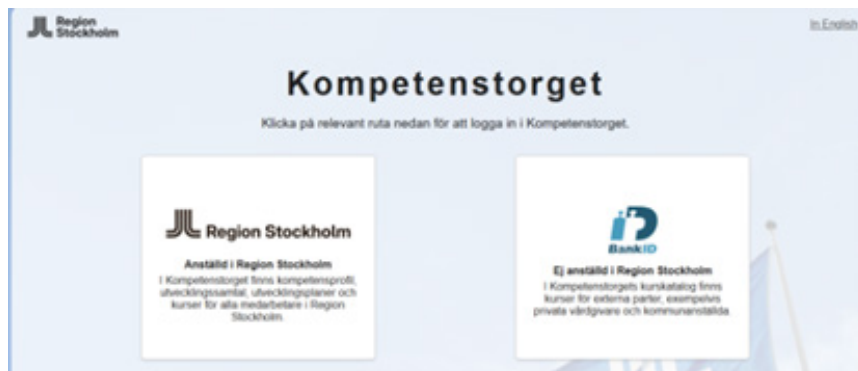
010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Prev-testet

Rekommenderar att ni årligen avsätter tid att göra prev-testet. Lärtorget har ersatts av Kompetenstorget från och med januari 2026.

Sök Kompetenstorget Region Stockholm. För användare utanför Region Stockholm sker inloggning med BankID.

För att få tillgång till prev-testet, vänligen följ stegen nedan:

- Logga in på Kompetenstorget med ditt BankID.
- Ange användaruppgifter, mail, arbetsplats, roll
- Sök därefter upp prev-testet.

Ultraljud i tidig graviditet

Gynmottagningen påminner om kriterier för tidigt ultraljud

Vi gör endast tidiga ultraljud på strikt medicinsk indikation.

Tidigare X är en sådan indikation. Upprepade missfall är ingen indikation för tidigt ultraljud. Däremot kan tre missfall vara ett underlag för en utredning och då kan patienten skicka in en egen vårdbegäran.

Patienter med tidigare X kan ringa direkt till gynmottagningen och boka tidigt ultraljud.

Patienter med andra frågeställningar, tex oro eller tidigare missfall, ska informeras av sin barnmorska på BMM att ultraljud inte erbjuds i dessa fall. Om patienten ändå önskar ultraljud hänvisar vi till privata vårdgivare.

Om barnmorskan vid inskrivning bedömer att tidigt ultraljud är indicerat, skickas en remiss till gynekologiska mottagningen. Patienten bör inte hänvisas att ringa själv.

Patienter med blödning eller smärta i tidig graviditet hänvisas till gynmottagningens rådgivningstelefon.

Barnmorskan på BMM kan också ringa direkt till oss på internnummer 15327.

/Barnmorskorna på gynekologiska mottagningen CSK

Amningsmottagning

Amningsmottagning som planeras starta i mars kommer vara stängd under veckorna 24-34 i sommar.

/Personalen EVM

Graviditetsregistret

Samtliga BMM behöver se över sin **Bevakningslista** i graviditetsregistret för uppföljningsregistrering av de som förlösts 2025.

De mottagningar som har långa listor där inte uppföljningsregistreringar är gjorda önskar jag återkoppling på när genomgången planeras. Rekommendationen är att uppföljningsregistrering i Graviditetsregistret görs direkt i samband med eftervårdsbesöket, det är mest tidseffektivt samt att kvaliteten på data förbättras.

Viktigt att känna till om inte **BMM avslutar med uppföljningsregistrering**

- förs inte all data över för aktuell graviditet gällande MHV, Fostermedicin och förlossning.
- MHV /BMM data blir sämre och våra rapporter visar inte fullt ut hur det egentligen ser ut med våra målvärden mm. Detta ger en sämre bild på hur Mödrahälsovården fungerar i vår region.

Bevakningslistan

Det finns en del felregistreringar i registret när gravida bytt mottagning under graviditet. Se nedan hur ni ska göra **när de flyttar till respektive från er mottagning**.

Mottagningen som skrivit in personen fyller i:

- Flyttat från mottagning

Mottagning som tar över personen:

- Välj: Ny graviditet
- Välj samma inskrivningsdatum som mottagningen den flyttat från
- Klicka på sök

Personen hämtas då upp med alla uppgifter – **OBS! Ändra inte mottagningsnamn** till er egen utan det ska stå kvar den mottagning de är inskrivna

- Klicka på Spara

Ansvariga för graviditetsregistret på respektive mottagning bör gå igenom bevakningslistan regelbundet (månadsvis) för att i tid kunna rätta felaktigheter.

Ny adress-uppdaterade 'tacka nej blanketter'

Graviditetsregistret har bytt postadress.

Det innebär att tacka nej-talongen, för dem som inte vill delta i registret, måste skickas till den nya adressen. Den aktuella postadressen framgår av talongen. Eventuella tidigare utskrivna tacka nej-talonger ("Opt out" på engelska) ska kasseras.

Skriv alltid ut en ny tacka nej-talong i direkt anslutning till att en person väljer att avstå från deltagande. Förvara alltså inte blanketter i förväg.

I samband med adressändringen har även några mindre justeringar gjorts i talongen.

Vänliga hälsningar

/Yvonne Skogsdal

Samordningsbarnmorska/vårdutvecklare, PhD

Mödrahälsovårdsenheten, Region Örebro län

Ordförande MHV-gruppen inom Graviditet

Utrotningsprojektet

Vaccinering med Dos 2 har påbörjats i Region Värmland. De som är aktuella för vaccinering får ett meddelande via 1177 att de kan boka tid på valfri vaccinationsmottagning. All vaccinering med dos 2 sker på vaccinationsmottagningarna.

Hittills har 528 st vaccinerat sig med Dos 2, täckningsgraden ligger för dagen (260224) på 22,5 %.

Projektet pågår till och med 2021-12-31.

Klarälvsentrén stängd – Ny vägbeskrivning till operation och narkosbedömning

Till operation vid planerat kejsarsnitt

På operationsdagen går du till operation som är placerat på sjukhusets baksida längs Klarälven, adress Lasarettsgatan. Hus 67 skyltat med: Entré operation och bokstaven Y.

Där kan du även parkera i parkeringshuset P 13. Väskan får hämtas i bilen senare av anhörig eller medföljare alternativt ta med den in till operation om du åker kollektivt. Obs endast en mindre väska får medföljas till operation. På avdelning 14 finns engångsmaterial till dig och bebisen samt handdukar.

Narkosbedömning

1. Från huvudentrén följ huvudgatan röd gata, sväng höger mot gul gata.
2. Ta av vänster följ gul gata till hiss A, en våning ned.
3. Kliv ur hissen ta av till höger och fortsatt följ gul gata till skylten operationscentrum pre. Operation.
4. Lite längre fram på höger sida skall du ta dörren in. Sedan är du framme.

(Från ultraljud sväng vänster och därefter första höger mot gul gata.) Följ från punkt 2-4.

ID-handling

För att garantera patientsäkerheten är det viktigt att varje patients identitet kan fastställas i alla kontakter med vårdgivare. Hälso- och sjukvårdens alla verksamheter ska följa rutinen.

Barnmorskemottagningen:

Vårdgivare är enligt [RUT-21159 Identitetskontroll av patient \(id-kontroll\)](#) skyldig att vid **varje besök** utföra Identitetskontroll. Genomförd identitetskontroll ska dokumenteras i aktuellt vårdinformationssystem.

Om en patient inte kan legitimera sig ska det framgå av dokumentationen om identiteten är styrkt på annat sätt än genom identitetshandling eller om man är osäker på identiteten. De personer som inte har en giltig ID-handling behöver ordna det snarast vid graviditet och ett krav innan de kan ta sina ordinerade prover.

Provtagning:

Vid all provtagning utförs alltid identitetskontroll. Laboratoriemedicin får inte ta prover utan att en identitetskontroll har utförts [VÅR-00931 Provtagning och provhantering- Allmänna anvisningar](#) Det är viktigt både för barnets och den gravidas säkerhet.

I samband med provtagning för transfusionsmedicinsk laboratorieundersökning (blodgruppering, immuniseringsprov) måste patienten vara identifierad på ett korrekt sätt enligt Socialstyrelsens gällande föreskrifter.

Obs! Inom Region Värmland är legitimationskontroll obligatorisk.

Om patienten får felaktig blodgrupp kan i värsta fall dödlig transfusionskomplikation uppstå. Detta kan ske vid felmärkning av prov.

Läs mer i Transfusionsanvisningar (RIK-03728) och på webbsidan Transfusionsanvisningar - Region Värmland (regionvarmland.se).

Behov av hela kompressionsstrumpbyxor eller kompressionsstrumpor klass 2 vid medicinska tillstånd

Vid förebyggande behandling mot underbensödem exempelvis under graviditet eller efter sectio gäller egenvård och rekommendation om stödstrumpor klass 1 som kan köpas på apotek, hälsokostaffärer med mera. Vid medicinsk indikation och behov av klass 2 stödstrumpor kan remiss skickas av läkare eller barnmorska till **Formotion Ortopedteknik** (tidigare Team Olmed) för utprovning. Kostnaden hamnar då på den förskrivandes mottagning, se RUT- 26790. Förskrivning av kompressionsdelar vid venös insufficiens, ödem. Avgiften för de hjälpmedel som regionen tillhandahåller och subventionerar är vanligtvis 20 procent av hjälpmedlets värde med en minsta avgift på 200 kronor och som högst taket på högkostnadsskyddet som idag är 1 450 kronor.

Kompressionsklass 2 (23-32 mmHg) ger moderat kompression. Indikationer är följande:

- utpräglade besvär med ödemutveckling
- posttraumatiska svullnader
- efter läkning av bensår
- ytliga tromboflebiter
- efter variceroperation
- utpräglade graviditetsvaricer
- efter djup ventrombos
- lymfödem
- djup venös insufficiens

För mer information om vilken stödstrumpa som rekommenderas förebyggande eller behandlande under graviditet se även:

[RUT-26790-v.2.0 Förskrivning av kompressionsdelar vid venös insufficiens, ödem](#)

[VÅR-10694-v.7.0 Trombosprofylax under graviditet, förlossning och puerperium.](#)

RS-immunisering Beyfortus

NT-rådets rekommendation har nu uppdaterats och regionerna har fått information om avslut av säsongen.

”Efter samråd med Folkhälsomyndigheten i februari 2026 rekommenderar NT-rådet att Beyfortus under säsongen 2025/206 ges till barn födda till och med **10 maj 2026**. NT-rådet kommer att stämma av smittspridningen med Folkhälsomyndigheten ytterligare i slutet av april för att säkerställa att smittspridningen avtagit i tillräcklig utsträckning för att avsluta immuniseringen 10 maj. Om smittspridningen fortfarande är hög kommer NT-rådet att uppdatera datumet och lämna besked om det i slutet av april.”

[Beyfortus \(nirsevimab\) för prevention av sjukdom orsakad av respiratoriskt syncytialvirus \(RSV\)](#)

HKS

HKS uppdateras den 18/3 för att överensstämja med vårdprogrammet.

Ingen ska logga in i systemet den dagen.

Om ni tar något cellprov den dagen får ni göra efterregistrering i systemet.

Klimakteriepodden

Tipsar om klimakteriepodden för er som är intresserade och vill veta mer om klimakteriet.

klimakteriepodden.se

Diagnoskodning

Tipsar om att använda följande instruktioner när ni ska sätta diagnos och åtgärds-koder vid besök:

[INS-16758 Diagnos- och åtgärds-koder för barnmorskemottagningarna i Värmland, lathund](#)

[INS-09589 Kodningsmall barnmorskemottagning och ungdomsmottagning](#)

[INS-16368 KVÅ-lista Barnmorske- och ungdomsmottagning primärvården](#)

Det är viktigt att besöken är kodade korrekt för att vi ska kunna få ut rätt statistik.

Cosmic – Reminders

I samband med Hälsosamtal/Inskrivning är det önskvärt att ni kontrollerar om ni får aktivera i Reminders i Cosmic.

Det underlättar när de bokas för KUB/TUL/RUL att de får avisering att det finns tid bokad.

/Ultraljudsmottagningen

Information från Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård

För kännedom har Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård förändrat delar av sitt remiss-förfarande.

Framöver kommer telefonbedömning endast erbjudas till dem som inte redan blivit bedömda av hälso- och sjukvårdspersonal, övriga kommer sättas upp på väntelistan direkt efter remissbedömning av psykolog. För att säkerställa att vi får den information vi behöver i remissen så kommer vi justera våra remissmallar. Vi har dock inte fått något definitivt datum ännu för när de justerade remissmallarna träder i kraft.

Vi kommer att ge mer ingående information om förändringarna i konsultationsgrupperna under våren och ni kommer att ha möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter i samband med det.

/Wilma Granander Schwartz

Sänkt riktvärde för fluorid i dricksvatten

1 februari sänkte Livsmedelsverket riktvärdet för fluorid i dricksvatten från egen brunn. Gränsvärdet blir nu detsamma för kommunalt vatten som för egen brunn (1,5 milligram/l).

Den som har eget dricksvatten har själv ansvar för att vattnet håller god kvalitet. Rekommendation är att provta vattnet varje år, annars minst vart tredje år.

Lämpligt tillfälle att ta upp frågan är vid Hälsosamtalet eller Inskrivningen på BMM.

Se över materialet hos er och släng utskrivna papper och broschyrer med gamla riktvärden.

Nya informationsbrev finns bifogade

[Fluoridanalys av brunnar - Region Värmland Intranät](#)

Aktuellt om amning

Processgruppen amning i vårdkedjan kommer regelbundet uppdatera informationen på denna sida. Processgruppens syfte är att hitta problem kopplade till amning i vårdkedjan och försöka åtgärda dessa, samt bibehålla och utveckla saker som redan är bra. Våra huvudsakliga mål är att förbättra amningsstatistiken i Värmland och förbättra föräldrars upplevelse av stöd från vårdpersonal vid problem med amning. Gruppen består av medarbetare från BVC, BMM, förlossningen, BB, eftervårdsmottagningen, avdelning 11, avdelning 12 och barnakuten. Om du önskar komma i kontakt med gruppen går det bra att mejla processledare Anna Hultman Åhling anna.hultman.ahling@regionvarmland.se

Amningsmottagning öppnar vecka 11

Socialstyrelsens sakkunniga förespråkar att alla sjukhus som har en förlossningsklinik bör ha en amningsmottagning. Som ett första steg i detta öppnas en amningsmottagning i eftermottagningens lokaler på patienthotellet från och med vecka 11, onsdagar och torsdagar kl. 11.30-16.00. Inledningsvis startas mottagningen upp med befintlig personal från eftervårdsmottagningen.

Mottagningen kommer att erbjuda stöd under hela amningsperioden. Familjer når mottagningen dygnet runt för att kunna boka amningshjälp på samma nummer som "En väg in" 010-831 67 97. Detta nummer kan även BMM/BVC använda. Mottagningen ger enbart amningsstöd och inte andra insatser som tex. viktuppföljning om det finns en etablerad kontakt på BVC. BVC/BMM fortsätter med samma amningsstödjande insatser som idag, men kan hänvisa till mottagningen vid komplicerade fall eller vid bröstkomplikationer som inte kan egenvårdas.

Som ett andra led framöver är målet att kunna erbjuda amningsstöd alla dagar i veckan och med mer personal från andra verksamheter som önskar jobba på amningsmottagningen. Detta kommer kräva fler beslut mellan verksamheter, nytt namn och dokumentationsmallar i cosmic bl.a., vilket kommer ta tid.

Rutin kring ansvarsfördelning av förlösta med besvär

[VÅR-11610 Ansvarsfördelning LÄNK inom KSV av gravida och förlösta med besvär](#) i Vida reglerar ansvarsfördelning av gravida samt förlösta med besvär och komplikationer. Där kan man bl.a. läsa att det är Specialistmödravården som ska ta hand om kvinnor med vårdbehov för mjölkstockning och mastit. Kvinnorna kommer under dagar då amningsmottagningen är öppen kunna hänvisas dit och övriga dagar är det Specialistmödravården vi kan hänvisa till.

/Processgruppen Amning i vårdkedjan, Anna

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna får anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Benita von Essen.

Digitala amningskurser via Teams erbjuds följande datum, kurstiden är kl 13.00 - 17.00

26 mars

23 april

21 maj

15 juni

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska)

Aktuellt om TRYGG - föräldraskapsstöd i grupp

Teamsytan

Nu ska all personal ha bjudits in till den gemensamma teamsytan "TRYGG i Värmland" där allt innehåll för föräldraskapsstöd i grupp finns tillgängligt.

Kom ihåg att **ladda ned kopior av materialet först innan ni redigerar**. Mer information finns i användarguiden på den gemensamma teamsytan.

Innehållet är tänkt att vara ett stöd till er i arbetet med utformningen av era föräldragrupper och att det inte är någon annan typ av föräldraskapsstöd i grupp än det som ni på flera håll redan bedriver. Ni kan fortsätta att benämna dessa som "föräldragrupper" eller som "föräldraskapsstöd i grupp" till era blivande och nyblivna föräldrar.

Vänligen hör av er vid funderingar!

/Lisa H, Lisa L, Fredrika, Wilma

Dokumentation

Föräldraskapsstöd, TRYGG, ska dokumenteras i journal i Cosmic.

Använd mallen Föräldrautbildning barnmorska

Registrera med Diagnoskod: Z339 och Åtgärdskod QV013.

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal

MI, Motiverande samtal grundkurs 14+15 januari samt 17 februari

[Anmälningsslänk till Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar

2026

Mars

* **Verksamhetsdialog** i respektive nod
2, 4 och 16 mars via kallelser från enhetschefer

* **BMM-dag, könsstympning och hedersrelaterat våld** - save the date
31 mars
Inbjudan har skickats ut